

Ohjeita kuolinpesän osakkaille

Kuljemme omaa tietämme

ÄLANDSBANKEN

Omaisien kuoltua – Ohjeita kuolinpesän osakkaille

Omaisien kuolemaan liittyy monia käytännön järjestelyjä, joita omaisten on hoidettava surutyön ohella.

Tämä esite on laadittu helpottamaan asioiden hoitoa ja varmistamaan, että saatte parhaan mahdollisen palvelun kuolinpesän pankkiasioiden hoitamisessa.

Yleisiä tietoja kuolinpesälle

Pankki saa tiedon asiakkaan kuolemasta väestötietojärjestelmästä.

Henkilön kuoltua syntyy kuolinpesä. Kuolinpesän osakkaita ovat lakimääräiset perilliset ja vainajan mahdollinen leski/rekisteröity kumppani pesän osituksen toimittamiseen saakka, jollei puolisoilla ollut avio-oikeuden täysin poissulkevaa avioehtoa. Lisäksi saattaa olla testamentinsaajia, joilla on oikeus pesän varoihin.

Perukirja on lain mukaan laadittava kolmen kuukauden kuluessa kuolemantapauksesta. Perukirjaan merkitään vainajan kaikki varat ja mahdolliset velat kuolinpäivänä. Jos vainaja oli naimisissa tai rekisteröidyssä parisuhteessa, merkitään myös puolison varat ja velat.

Perukirjalla on kaksi tehtävää; toisaalta se on omaisuusluettelo perinnönjakoa varten ja toisaalta veroilmoitus perintöveron määrittämistä varten.

Kuolinpesän pankkiasiointi ennen perunkirjoitusta

Omaisiet esittävät useasti pankille kysymyksen siitä, miten päivittäisten pankkiasioiden kanssa toimitaan.

Kun pankki saa tiedon kuolemantapauksesta, käyttöoikeudet vainajan tileihin, arvopaperisäilytyksiin jne. lakkautetaan. Digitaaliset palvelut suljetaan automaattisesti.

Lisäksi vainajan maksu- ja luottokortit sekä näiden korttien mahdolliset rinnakkaiskortit lakkautetaan. Näin menetellään siksi, että lain mukaan kuolinpesän varojen käytöstä päättävät kaikki kuolinpesän osakkaat yhdessä.

Vainajan elinaikanaan solmimat sopimukset suoramaksuista ja toistuvaissuorituksista ovat edelleenkin voimassa.

Yksittäisellä kuolinpesän osakkaalla on kuitenkin oikeus:

- maksaa vainajan pankkitililtä hautaus- ja perunkirjoituskulut sekä kuolinpesän yleisestä hoidosta ja hallinnasta syntyvät laskut (kuten yhtiövastike-, vuokra-, vakuutus-, vesi-, sähkö- ja puhelinlaskut),
- saada tietoja vainajan pankkiasioiden kuolinpäivän tilanteesta ja sen jälkeisistä tapahtumista. Tietoja kuolinpäivää edeltäneistä pankkitapahtumista annetaan ainoastaan kaikkien kuolinpesän osakkaiden pyynnöstä,
- luetteloida vainajan tallelokero sisäältä yhdessä pankin toimihenkilöiden kanssa,
- päättää automaattista maksupalvelua, esimerkiksi suoramaksuja, toistuvaissuorituksia, maksupalvelua ja e-laskua, koskevat sopimukset.

Tällöin henkilön on esitettävä pankille virkatodistus, josta ilmenee hänen olevan kuolinpesän osakas.

Kuolinpesän pankkiasiointi perunkirjoituksen jälkeen

Perukirja on toimitettava vainajan asuinpaikan veroviranomaiselle kuukauden kuluessa perunkirjoitustilaisuudesta mahdollisen perintöveron määrittämiseksi. Tämän jälkeen kuolinpesän osakkaat saavat postitse tilisiirtolomakkeen perintöveron maksamista varten.

Perunkirjoitustilaisuuden jälkeen kuolinpesän osakkaat voivat yhdessä saada käyttöönsä vainajan varat. Kaikkien kuolinpesän osakkaiden on annettava suostumuksensa muun muassa:

- varojen nostamiseen kuolinpesän tililtä,
- käyttöoikeuden antamiseen kuolinpesän tiliin yhdelle kuolinpesän osakkaalle tai muulle henkilölle,
- vainajan tilin käyttämiseen sellaisen laskun maksamiseen, joka ei selvästi kuulu kuolinpesälle,
- tallelokeron tyhjentämiseen kokonaan tai osittain (tallelokeron sisältö luetteloidaan). Poikkeuksena tästä on kuitenkin testamentti, joka saadaan luovuttaa yhdelle tai useammalle nimetylle testamentinsaajalle. Samanaikaisesti testamentista voidaan ottaa kopio tallelokeroon,
- vainajan arvopapereiden myymiseen,
- arvopapereiden ostamiseen kuolinpesän nimissä,
- tilin avaamiseen tai lopettamiseen,
- sopimusten solmimiseen pankin kanssa kuolinpesän nimissä,
- luoton ottamiseen kuolinpesän nimissä,
- vakuuksien asettamiseen kuolinpesän nimissä,
- tietojen saamiseen vainajan pankkiasioista kuolinpäivää edeltävältä ajalta.

Asioiden sujuvan hoitamisen kannalta voi olla syytä, että kuolinpesän osakkaat valtuuttavat yhden tai useamman henkilön huolehtimaan kuolinpesän pankkiasioista.

Kuolinpesän osakkaiden vahvistamiseksi tarvitaan seuraavat asiakirjat:

- Maistraatin vahvistama perukirjan osakasluettelo
- Mahdollinen testamentti (mukaan lukien testamentin tiedoksisaantitodistus ja

mahdollinen hyväksymisilmoitus, jos testamentti on lainvoimainen).

Mikäli perukirjan osakasluettelo ei ole vahvistettu maistraatissa, vahvistamattoman perukirjan lisäksi tarvitaan myös:

- Vainajan sukuselvitys.
- Jos vainaja ja vainajan puoliso ovat olleet eri väestötietorekisterissä: vainajan puolison sukuselvitys, eli katkeamaton virkatodistusketju avioliiton solmimisesta tai toiseen väestötietorekisteriin siirtymisestä lähtien, riippuen siitä kumpi on tapahtunut myöhemmin.
- Virkatodistus jokaisesta osakkaasta (mukaan lukien yleistestamentin saajat), jolleivät tiedot ilmene vainajan virkatodistuksista.
- Mahdollinen rekisteröity avioehtosopimus.
- Mahdollinen testamentti (mukaan lukien testamentin tiedoksisaantitodistus ja mahdollinen hyväksymisilmoitus, jos testamentti on lainvoimainen).
- Edesmenneen puolison perukirja liitteineen.
- Osituskirjat vainajan ja vainajan entisten puolisoitten välisistä osituksista.
- Jos edesmenneen puolison pesä on jo jaettu, pankille on toimitettava ositus- ja perinnönjakokirja sekä perukirja liitteineen.

Perinnönjako

Kun perunkirjoitus on toimitettu, on tehtävä perinnönjako, mikäli joku kuolinpesän osakkaista sitä vaatii. Jos vainaja oli naimisissa tai rekisteröidyssä parisuhteessa, puolisoitten välillä suoritetaan samanaikaisesti ositus. Perinnönjaossa vainajan omaisuus jaetaan kuolinpesän osakkaille ja mahdollisille testamentinsaajille perukirjan pohjalta. Perinnönjako tulee heti lainvoimaiseksi, mikäli kaikki pesän osakkaat ovat yksimielisiä. Tämän jälkeen kukin pesän osakkaista määrää perinnönjaossa saamastaan omaisuudesta.

Puhelin 0204 29 011*

asiakaspalvelu@alandsbanken.fi

* Puhelumaksut 8,35 snt/puhelu + 16,69 snt/minuutti (alv 24 %). Puhelut tallennetaan.

Kuljemme omaa tietämme

ÅLANDSBANKEN